

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . 1 kor . . . Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és lapfuttatók:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Jegyzetek az abszolutizmusról.

Debreczen, febr. 20.

Hogy a királyok nem akarnak tanulni, hogy a Habsburg ház uralkodói a régi csapáson, a régi nyomon haladnak előre, azon nincs mit csodálkozni. Az ő politikájuk a vagyonsódás politikája, a melytől nem térnek el semmi esetre sem. Pusztuljon el minden jog, minden nemzeti vagyakozás — csak a család vagyona, hatalma maradjon a régi. Ez ott a princípium, a melytől aztán nem hallják meg a bécsi Burgban sem az igazságos követelést, sem a felsíró panaszt.

Pedig a hogy a világ történelem formálódik, nem nehéz megjósolni, hogy egy félszáz esztendő alatt nagyon kevés trón fog Európában állni. A szurony ma már nem biztos védelme a trónnak, s nagyon könnyen megtörténik a nemzeti államokban, hogy a trón ellen fordulnak a fegyverek, akár csak a nagy francia forradalom idején. Csodálatos és esztelen rövidlátás kell hát hozzá, hogy egy királyt tanácsadói harcra hívjanak nemzete ellen — s a harc olyan elkeseredetté, olyan beláthatatlan végűvé váljék, mint a nemzet mostani harca a királlyal.

Megtanulhatták volna már Bécsben, hogy a magyar nemzetet nem lehet a föld színéről kiirtani. Iz a nemzet a pokol minden kinját érezte már a Leopoldok és Ferencz császárok jóvoltából és mégis él — és fog is élni.

Hát olyan hitvány, rongy náció lennének mi, hogy egy újabb Aradot, egy újabb október hatot nem állanánk ki. Becesebb a mi életünk azokénál, a kiket 49. október havában egyremásra végeztek ki. Mit gondol az abszolut hatalom, hogy hazája szabadságáért nem szenved akármelyikünk is szívesen martír halált?

Rosszul számítanak azok, akik azt hiszik, hogy erőszakkal boldogulni fognak. Az erőszak, a hatalmi örjögés nem félemlit meg bennünket egy pillanatra sem. Nem fognak bennünket megtörni, mi nemzeti jogainkért.

igazságainkért megvívunk a poklok ördögeivel is, Még abban az esetben is, ha a ránk szabadított hadat Fejérváry és Kristóffy vezetik is.

Mi lesz a szocialistákkal? Most a nagy forgatagban önkéntelenül is ez a kérdés jön előtérbe. A szocialisták tudvalevőleg mindent hozzákötöttek ehhez a kormányhoz az általános választó jogért. De vajjon az abszolutizmus sötétsége tud-e az általános választói jogról valamit. Oroszországban lesz-e mig a czárizmus fenn áll általános választói jog.

Megjósoljuk, hogy rövid időn belül a szocialisták fognak az abszolutizmus ellen fordulni — s az abszolutizmus a munkáskezeket fogja a csendőr puskával bémává tenni.

Finn ország történetét nem hálatlan dolog most tanulmányozni. Micsoda ellentállást tud az a maroknyi nemzet kifejteni a nyolczvan millió oroszszal szemben. Az igaz, hogy ott nem akadnak hazaárulók, mert ha akadnának, a nemzeti elkeseredés leszámolna velök.

Miért vagyunk mi gyávábbak, gyöngébbek a maroknyi finn nemzetnél?

S. P.

Mi lesz?

Külföldi vélemények.

A képviselőház ismét összejön.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 16.

Az egész ország egy kérdőjel most. Ott ül a szemekben a kérdés — mi fog ezután következni. Milyen egyszerű, milyen világos rá a felelet. Semmi nem fog következni, mert már minden elkövetkezett. Itt van a leg-sötétebb, leghitványabb abszolutizmus. Mi lehet ezután meglepetés? Más nem mint golyó és akasztófa a becsületes magyar hazafiaknak.

Változnak a darabantok.

A változások a kabinetben minden érdek nélkül valok. Igazán mellékes, hogy hívják azt az egyik vagy másik

marionettet, mely bécsi dudaszóra a miniszteriumok élén a ceppelpolkát járja, de végre is kíváncsi lehet a magyar nép, hogy kiket mikor tiszteljen visszaszállással és azért újra feljegyezzük, amit külföldben mintegy két hete már elsőkként megirtuk: a Fejérváry kormány rekonstruálódik. Lesz új belügyminiszter, új igazságügyminiszter, új vallás és közoktatási miniszter, új a latere és pénzügyminiszter. Nem kevesebb, mint öt tárca kap tehát legközelebb 4-6 hét alatt lassacskán új gazdát. Ezeknek a változásoknak — egynek kivételével — ninesen elvi jelentőségük, a tizenkilenczes ur elmegy és jön helyébe egy híjján huszas. Ennyi az egész. Abban azonban kell mégis valami jelentőségnek lennie, hogy végezetül Kristóffy ur is távozik és Fejérváry maga ül az ő helyébe. Ezt a tényt különösen a szocialisták figyelmébe ajánljuk, mert ha Kristóffy távozik és utódja nem jelenti ki nyilvánosan az ellenkezőt, akkor ezt a személyváltozást csak úgy lehet megmagyarázni, hogy a kormány elejtette az általános választói jogot is. Azontul már csak felségjogért küzd és a népjogot odatiporja a nemzeti jogok mellé.

Nem szolgálja sem a nemzet igazságát, sem a nép jogát és ezzel elveszti még azt a porszemnyi elvi talaját is, melyen eddig állott. Ez nem akar természetesen plaidoyer lenni Kristóffy ur mellett, aki miattunk elmehet akár a poklok legmélyeségebe — szalonjába, de intés akar lenni az ország többségének, hogy ragadják meg az alkalmat és vegyék vissza az általános szavazati jogot az illetéktelen eltulajdonítóktól. Ez a jog a függetlenségi párt régi programjának tartozéka; ezt a jogot a függetlenségi pártnak kell testté változtatnia. Ez a jog ne legyen jelszó se jobbról, se balról, ez legyen mielőbb törvény, ha ugyan Magyarországon valaha még törvény lesz.

A hivatalos lap csütörtöki száma közli Lukács György kultuszminiszter felmentését. Arra nézve, hogy ki lesz az utódja, még nincs biztos hír.

Báró Fejérváry Géza a jövő hét elején utazik Bécsbe.

Külföldi vélemény rólunk.

Párisból jelentik: Az összes újságok kedvező cikkeket közölnek a koalícióról, csupán a Temps és a Journál des Débats, melyek Bécsből kapják inspiratívaikat, megtámadják a koalíciót a tegnapi események miatt. A Radikal megjósolja a koalíciónak, hogy a végleges győzelem az övé lesz és hogy a király intrikusok áldozata. Egy másik államcsinyről beszél, egy

Száz szónak is egya vége.

Czipővásárlás alkal-mával csakis az czipőüzletét keressük föl, mert ott a saját műhelyükben készített legjobb czipő árukat solid szabott árakban vehetjük

Elfenbein és Klein

Mérték utáni rendelések.

2

más Kossuth arczképét közli és a válság egész történetét.

Meleg hangú cikket ír a nagy angol világlap a Daily Chronic. Objektív állítja a közönség elé a nagy nemzeti küzdelmet, a melyhez sikert kíván.

A képviselőház összeül.

A rendőrségen eddig nem történt intézkedés a képviselőház holnap ülésének megakadályozására s úgy halljuk nincs is tervben semmiféle erőlyes rendszabály. A rendőrségen ugyan is azt hiszik, hogy a képviselők, ha a Ház kapuit zárva találják, nem kísérik meg az erőszakos behatolást. A parlament környékén állítólag csak a rendes őrszemeket állítják föl.

A Ház elnöksége ma plakátokon közhírré tette, hogy a képviselőház holnap szerdán délelőtt 10 órakor ülést tart. A plakátokat a rendőrség délelőtt a belügyminiszter utasítására elkobozta.

Az ország „tisztelheteli” királya.

Nyiri Sándor Debreczenben.

A királyi biztos itt lakó rokonai.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 20.

Nyiri Sándor vezérőrnagy tegnapi szereplésével nem annyira híressé, mint inkább hirhedtté tette a nevét. Magyarország tisztelheteli királyáról, a teljhatalmu királyi biztosról csak igen kevesen tudják, hogy nem is olyan régen a debreczeni 3 ik honvéd gyalogezred ezredese volt.

Akkor senki se hitte el róla, hogy valaha a budai várban, a nemzet által a magyar királynak milliókkal felépi-

tett palotájában fog lakni. Hát ez a csoda is bekövetkezett.

Több mint tíz éve, hogy Nyiri Sándor debreczeni lakos volt.

A közeli Szabolcsvármegyéből való, a hol az őseinek még nem volt meg a király által „díjmentesen adományozott székelyi” előneve, mert Nyiri tiszteletbeli király ur familiája egykoron zsidók voltak.

Még az édes atya is a Mózes vallás tanításai szerint tisztelte az Istent, de később kikeresztelkedett és természetesen a fia, a jelenlegi királyi biztos is róm. katolikus lett. Felesége nagyvárad i zraelita családnak volt a tagja.

Nyiri Sándor t. b. királynak Debreczenben igen sok a rokona, a kik még mindig zsidók. Ugyancsak számos atyafia van Nyiregyházán is és a vidéken, a kik daczára a nagy királyi kegynek, a melyben az osztrák császár részesítette, — nem igen dicsekszenek a rokoni kötelékkel.

Érdekes azon emberek visszaemlékezése, a kik Nyirit debreczeni ezredes korából ismerik. Az ismerősök szinte lehetetlennek tartották a hirt, hogy az a Nyiri Sándor, a ki itt Debreczenben mindenkor igaz magyarságával tünt ki, az vállalkozzék arra, hogy a nemzet legféltettebb kincsének, az az alkotmánynak császári parancscsal való eltiprására vállalkozzék.

Annyi bizonyos, hogy az a tisztelet és kellemes emlék, a mit az ország „tisztelheteli” királya Debreczenben hátrahagyott egyszerre eltűnt az ismerősök lelkéből és nem látja benne senki többé azt a magyar katonát, hanem az osztrák császár hü alattvalóját, Magyarország ellenségét, a jog, törvény és igazság eltipróját,

Tordai anekdoták.*

A Debreczeni Független Újság eredeti tárczája.
Orbók Attila gyűjteményéből.

Történt vala egyszer, hogy Torda város remek „kupak” tanácsához a lakosok köréből több panaszolás érkezett, hogy az aranyosmenti lakosok a szemetet a folyóba hordják, mi által annak vizéből az ivás nem gyakorolható.

A tanács megszívelvén az ügyet, össze is ült annak elintézésére.

Hosszas tanácskozás után el is határozták Csehi András uram indítványára, hogy az Aranyos mellé egy nagy szemetgödört ásatnak, legyen, hova az aranyosmentiek a szemetet hordják. — Ugy is lőn. Megkezdtek a munkálatok a gödör ásatására negyven napszámossal, kikre fölvigyázni Gőnczi Tamás uram bizatott meg. Egy hét múlva be is számolt ő kelme hogy a gödör megvolna, csak hogy a föld, ami kikerült belőle, úgy elsánczolja, hogy hát igazán mesterség megközelíteni és sze kérrel éppen képtelenség. Mitevő legyen? Ez már nagy baj volt.

* Torda erdélyi város, Torda-Aranyos megye székhelye. A néphumor a fejlődésében lassu város tanácsáról sok anekdotát csinált, melyek közül az érdekesebbeket megfelelő módosításokkal adom közre.

A tanács „három veder bor” hosszú ideig (egy veder jutott egy napra) tanácskozott, míg végre kisütötte és kimondta a határozatot, hogy a városi szemet gödörből kikerült föld, eltakarítására — ásassék egy másik gödör.

Torda városában az Aranyoson keresztül van egy hid, melynek az egyik nevezetessége az, hogy teljesen fából, vasalkatrész és vízbenyuló lábak nélkül épült, a másik pedig, hogy a következő tartalmu emléktábla ékeskedik rajta: „A városi tanács jóvoltából épült itt helyben Tordán.”

A város fahidját egy alkalommal a sok esőzéstől megáradt Aranyos folyó el vitte és így a közlekedés nagyon nehézzé volt téve, mivel még csak egy hid volt, a mely a várostól nagyon messze esett. A városi kupak tanács el is határozta egy új hid építését. A hid nagy költséggel és fáradsággal fel is épült, midőn Gőnczi uram a tanácsban azt a kérdést tette fel, hogy miképen védjék meg az új hidat a folyó esetleges áradásától. Ez nagy szegyet ütött a tanács uramék fejébe, (a mint mondani szokták a tordai diákok,

Kovács József polgármester lemondása.

El a katonai uralom elől.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 20.

Debreczen város törvényhatósága nagy idők előtt áll ismét. Arról van szó, hogy Kovács József polgármester lemond a város élén viselt állásáról.

A lemondást természetesen még nem nyújtotta be, de már igen rövid idő kérdése a mikor benyújtja.

Erre a lépésre Kovács József polgármestert a változott politikai helyzet készíti. Az abszoluztikus rendet, a mely huszonnégy óra előtt egész nyiltan vetette saskarmait az ország törvényeire, kizárja azt, hogy a polgármester továbbra is alkotmányos szellemben, törvényeink és statutumaink alapján működhessek.

Kovács József polgármester ismeretes álláspontja mellett akar megmaradni. Tudvalévő, hogy a város törvényhatóságának közgyűlésén kijelentette, hogy a törvényhatóság határozatainak érvényt fog szerezni és állásfoglalásától most, hogy az új éra bekövetkezett, elállani nem akar, inkább elhagyja helyét.

A polgármester lemondása hír szerint befejezett tény. Csak nagyobb emócióra vár, a mely a törvényhatóság alapköveit megingassa. Ha például a kormánybiztos, a kinek kinevezése órák kérdése, megjelenik a városházán és a polgármestert az abszoluztizmus szolgálatára próbálna erőszakolni, beadja lemondását.

Tudósítónknak alkalma volt a lemondással kapcsolatosan a város több első rendü tisztviselőjével beszélni. Megkérdezte tőlük, hogy a kormány felszólítása esetén, vállalják továbbra is a szolgálatot, kijelentették, hogy nem.

— Bármilyen is következzenek — mi a törvényhatóságnak tett fogadalmunktól el nem állunk és azt hisszük, hogy Debreczen városánál nem fog akadni senki, a ki az alkotmányt eltipró rendszer követeléseit teljesítené.

akkorát, hogy a kalapjukat bátran ráakasztatták ökelméék.) Tanácskoztak három napig (a mi a tanácsnak három veder borába került), hogy miképpen lehetne a katasztrófát kikerülni, míg végre is hajtották:

Az Aranyos folyót az új hidon felül mintegy kétszáz méternyire — más irányba elvezették.

A városi sósfürdőben a víz alatt, a padozatból egy hegyes szeg állt ki, melyben több fürdőző polgár megsebezte a lábát. Végre is a tanáchoz fordultak, hogy tegyen valamit azzal a veszedelmes szeggel. A tanácsos uramék méltányolták a polgárok kérelmét és össze is ültek, hogy elintézzék. Hosszas tanácskozás után elhatározták, hogy a szeget vasráccsal körül véteik, úgy aztán nem lép bele senki.

A tanács a város piacára két hatalmas ivlámpát hozatott. A város büszkesége volt ettől fogva a két művészies kivitelű lámpa. Vigyázott is rá a tanács, mint a szemefényére. Ugy vigyázott rá, hogy minden este a városszolgákkal lesrőfoltatta és beszédette, nehogy ellopják.

a legjobb és legfinomabb tea a világon Melanger a legfinomabb és legerősebb china, ceylin és indus teákból, kapható a jobb fűszer- esemege kereskedésekben és a droguériában. — Nagybani szétküldés: — Indra tea import company, Trieszt. =

INDRA TEA

E nyilatkozatból ítélve Kovács József polgármester lemondása esetén a tisztikar is elhagyja helyét. Lehet, hogy az utolsóig fognak kitartani a derék tisztviselők, de ha az erőszaknak tovább ellene állani nem tudnak, — kénytelenek lesznek odahagyni állásukat.

Ennyit jelent a fontos ügyről tudósítónk. Mi csak azt a kommentárt fűzzük a dologhoz, hogy egy tisztviselőnek sem szabad végleg ott hagyni a helyét. Alljon most már sarkára az alkotmányvédő bizottság, s az esetleges felfüggesztések esetén kártalanítsa a tisztviselőket.

Az ezredes úr jegyzőkönyve.

Egy történelmi okmány.

Debreczen, február 20.

Két jegyzőkönyv született meg tegnap a képviselőház üléstermében. Az egyik, a melyet a február hó 19-ére érvényesen egybehívott országgyűlés képviselőháza csinált s ott nyomban hitelesített. A másik ma kullog utána. Elkésve bár, de büszkén, mint egy osztrák generális, aki győzött volna, ha a puskaporát otthon nem hagyta volna. Ez a másik írás rendőrileg és katonailag van láttamozva, illő tehát, hogy kiplakátozzák és diszmenetben elvezényeljenek előtte egy ezredet.

A jegyzőkönyv, amelyet bizonyosan elraktároznak, majd a legkedvesebb hadi emlékek közé, így hangzik:

Hivatalos rész.

A képviselőháznak folyó hó 19-én tartott üléséről szóló — a mellékletben közölt napló szerint — az országgyűlést feloszlató kegyelmes királyi leiratnak kihirdetése nemcsak megtagadtatott, de annak a királyi biztoshoz felbontatlanul való visszaküldése határozottatott el, egyben pedig f. hó 21-ére újabb ülés tüzetett ki.

Ezen határozat következtében a királyi biztos utasításából Fabritius ezredes megjelent a képviselőház üléstermében s az elnöki emelvényről az országgyűlést feloszlató s f. hó 19-én a „Budapesti Közlöny“-ben is megjelent kegyelmes királyi leiratot egész terjedelmében felolvasta s meghirdette s ezen eljárásról jegyzőköny-

A fából épült, láb nélküli Aranyoshidján egy óriási nagy eséplőgépet akartak keresztül vontatni hat ökörrel.

Dombi Mózes uram a hid felügyelője nem akarta megengedni, hogy a gép ramenjen a hidra, félvén attól, hogy a nagy teher alatt felszakad.

Egy ideig veszekedett a gépészszel, míg végre abban állapodtak meg, hogy Dombi uram elmegy a tanáchoz és megkérdi, hogy egy olyan nagy súlyú eséplőgépet át lehet-e minden akadály nélkül szállítani.

Dombi uram el is ment és nem sokára visszajött azzal az üzenettel, hogy a gép átszállítása nem megengedhető, mert olyan nagy súly alatt a hid okvetlenül leszakad. Csakhogy mire visszajött, a gépész megunt várni, és átszállította a gépet minden baj nélkül. Dombi uram újra visszament és bejelentette, hogy a gépet már átszállították a hidon.

A kupak tanács azzal az üzenettel küldte vissza a gépészhez, hogy azonnal szállítsa vissza a masinát, mert már egyszer megizentetett a tanács határozata, hogy a gép terhe alatt a hid leszakad.

Hölgyek, urak és gyermekek részére csinos, tartós, elegáns és olcsó

et vevén fel, azt a királyi biztosnak bemutatatta.

A jegyzőkönyv szövege a következő:

Jegyzőkönyv:

felvétel 1906. évi február hó 19-én Budapesten a magyar országgyűlés képviselőházának üléstermében. A jelzett nap délután 1/211 órakor Fabritius Győző m. kir. honvéde ezredes a királyi biztos Ö Nagyméltóságától a következő szóbeli parancsot kapta:

— Az ezredes ur vonuljon be a képviselőház termébe és a feloszlásról szóló királyi leiratot olvassa fel és hirdesse ki. Ezen parancs vétele után nyomban — kellő hatalmat vivén magával — megjelent nevezett ezredes a képviselőház üléstermében, hol az elnöki emelvényre lépett s körülbelül 30—40 országgyűlési képviselő jelenlétében előadta, hogy a királyi biztos Ö Nagyméltóságától „Nyíltparancsa”, van és ezt átadni kívánta a képviselőház elnökének; miután az elnökök közül egy sem volt az üléstermében jelen, előadta, hogy a következő „Nyílt parancs” alapján fel fogja olvasni a szintén ide iktatott legkegyelmesebb királyi leiratot.

Nyílt parancs!

Én Székelyi Nyíri Sándor vezérőrnagy, Ö Felsője Magyarország Apostoli Királyának teljhatalmu királyi biztosa ezennel megbízom Méltóságos Fabritius Győző magyar kir. honvéd ezredes urat, a budapesti 1. honvéde ezred parancsnokát, hogy a magyar országgyűlés f. évi február hó 19-én történt feloszlásának foganatosításánál szükség esetén a karhatalmat alkalmazza. Kelt Budapesten, 1906. február hó 19-én. Nyíri Sándor sk. vezérőrnagy, királyi biztos.

Ezután Fabritius ezredes olvasta:

— Mi Első Ferencz József, Isten kegyelméből ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország Apostoli Királya, Hü Magyarországunk és Társországai Zászlósainak, egyházi és világi Főrendinek és Képviselőinek, kik az Általunk 1905. évi február hó 15-ére Budapest fő- és szék városunkba összehívott országgyűlésen egybegyűlvék, királyi Üdvözlőtünk!

Kedvelt Híveink! Minthogy az országgyűlésnek többséggé szövetkezett pártjai ismételten hozzájuk intézett felszólításunkra, törvényben biztosított királyi jogaink sérelme nélkül elfogadható kormányzati alapon álló kormány vállalását állhatatosan megtagadták és ennél fogva, szívünk sajnálatára, az ország érdekében hasznos tevékenységet ettől az országgyűléstől nem várhatunk, magyar minisztériumunk előterjesztésére az 1905. évi február hó 15-ére összehívott országgyűlést feloszlottunk nyilvánítjuk, fenntartván magunknak az új országgyűlésnek mielőbbi összehívását. Kikhez egyebiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradjunk. Kelt Bécsben, 1906. évi február hó 17-én. Ferencz József s. k. báró Fejérváry Géza s. k.

A felolvasás tartama alatt a teremben maradt képviselők oldaláról és a hírlapírói karzatról közbeküldések hallatszottak. Miután Fabritius Győző ezredes felolvasta a királyi kéziratot, s a jelenvolutak távozni vonakodtak, az a következőket mondotta harsány hangon:

— A királyi biztos megbízásából ő felsége a király nevében felkérem a tisztelt urakat, hogy az országgházat hagyják el azonnal. (Senki sem akart távozni, tovább zajongtak.)

— Felkérem másodszer . . . (szünet után.)

— Felkérem harmadszor.

Es minthogy a háromszoros felhívás dacára sem távozott senki, Tóth Lajos kerületi rendőrkapitány felé fordulva mondogta Fabricius ezredes a következőket:

— Kérem az egész országgházat kiűritetni! Mindenkit eltávolíttatni innen! Az összes hivatalos helyiségek is kiűritendők, mert lefogom zárni az országgházat

Erre a kirendelt őrség a királyi biztos megbízottjának utasításához képest a jelenvolutakat eltávolította, az országgházat kiűritette, a kapukat bezáratta s az egész épületet őrizetbe vette és csakis a háznagyok, a kinevezett hivatalnokok, a bel lakók és a személyzet be és kijárása le megengedve. K. m. ft. Felolvasás után helybenhagyólag aláíratott.

Császik Pál s k. Tóth Lajos s k.
hiv. gyorsíró r. fogalmazó. kerületi kapitány.

dr. Vörös Oszkár s k. Palágyi Pál s k.
hiv. gyorsíró. r. főfelügyelő.

Beniczky Tamás s k.
rfelügyelő.

Schmidt Ede s k.
rfelügyelő.

Gersich Lajos s k.
rfelügyelő.

Fabricius Győző s k.
ezredes.

A királyi biztos ezeket azzal hozza köztudomásra, hogy abban a nem várt esetben, ha a jogérvényesen feloszlott képviselőház a f. hó 21-ére kitűzött ülés megtartását megkísérlené, azt karhatalommal is megfogja akadályozni.

Ezredes, kerületi kapitány, rendőr fő és alfelügyelő írják alá az országgyűlés feloszlásáról szóló történelmi okmányt. Ez csak fényes rend, mely ellen például az orosz császár ő szent felségének sem volna kifogása. Hogy a történelmi okmány végében egy kis holnapra szóló fenyegetés is van, igazán nem bánt senkit. Hiszen a fenyegetés a karhatalommal a mostani alkotmánynak lényeges tartozéka.

Debreczen új kormánybiztosa.

Boda után Naszády Iván.

A kinevezés befejezett tény.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 20.

A „Debreczeni Független Ujság” tegnapi száma rövid hír keretében jelentette, hogy Debreczen városa és Hajdúvármegye rövid időn belül királyi biztost kap. A királyi biztos Naszády Iván debreczeni kir. táblabíró lesz.

E hír valóságát most már egész terjedelmében fenntartjuk. Legfellebb azzal módosítjuk, hogy Naszády Iván nem királyi biztos, hanem kormánybiztos lesz.

A kinevezett kormány biztosokról tévedés volt hinni, hogy a király személyét képviselik. Ma már ezt különben a fővárosi jelentések is helyreigazították.

A kormány intenczióinak letéteményesei a biztosok, a kik teljes hatalommal ruháztattak fel. Debreczen kormánybiztossága tehát nem szűnt meg az által, hogy Boda Dezső elhagyta a várost. Neki a rendcsinálás mellett

Czipőket

Csakis a Központi Czipő és Kalap Áruházban

Dróher sörcsarnok mellett vásárolhatunk.

➔ Elegáns férfi kalapok 3 koronától feljebb. ➔

még a verbunkós szerepe is volt. Szimatolni, tudakozódni kellett Kristóffy megbízásából, hogy kit lehetne a helyi emberekből az ő helyére küldeni.

Boda az összeköttetést létesítette Naszády Iván kir. táblai bíró és Kristóffy között. A hosszas tárgyalások után megállapodás jött létre és Naszády a debreczeni és hajdumegyei kormánybiztosi szerepre vállalkozott.

Kineveztetése befejezett tény. A hivatalos lap e héten megjelenő valamelyik száma fogja közölni a kinevezését, a mely után hozzálat Naszády a munkához.

A városban különben ma szintén sok szó esett Naszády kormánybiztoságáról. A család köréből kiszivárgott hírek is megerősítik kinevezését.

Hogy a debreczeni kir. ítélőtáblának ezt a bíróját mi indította e csuf szerep elfogadására, nem kutatjuk és nem is keresi senki. Annyit azonban általánosságban beszélnek, hogy a kormánybiztoság Naszádynak nem előre haladás céljából kellett.

Steiner Boriska drámája.

Varga Lajost kihallgatták.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 20.

A Kossuth szállodában történt öngyilkosság és öngyilkossági kísérlet ügyében a rendőrség tegnap tovább folytatta a vizsgálatot. Az első események hatása alatt és látzat szerint az egész eset fő-fő szereplőjét Varga Lajost sujtotta az ítélet, azonban mint a vizsgálati irások bizonyítják, a fiúnak lényeges szerep jutott a leány lelkének a megvigasztalásában és az öngyilkosságról való lebeszélésében is. A tárgyalás részleteiről a következő tudósítás számol be.

Varga Lajos elmondja, hogy Steiner Boriskához tisztességes, komoly szándékkal közelített. Szerelmük számai visszahúzódnak az elmúlt év október elejéig. Ekkor ugyanis még katonáskodott és valami alkalomból jött haza szüleihez. Ezen a napon ismerte meg Steiner Boriskát és meg is vallotta neki szerelmét. Pár nap után ismét Temesvárra ment. A leánnyal azonban levelezni kezdett. Ez úgy ment egy jó hónapig. Majd sorsa kedvezőbbre fordult és a katonaságtól kiszabadult. Hazajövele csak fokozta felébredt rokonszevüket és szerelmüket, úgyhogy közöttük bensőbb viszony fejlődött ki. Elhatározták, hogy szeretni fogják egymást, egymáséi lesznek s ezt egy maguk között kötött szerződéssel írásba is foglalták.

Nap-nap után fokozódott szerelmük. Jóllehet a szülőknek tudomásuk volt a két gyermek szerelméről, de azért nem egyszer nyugtalanodott a leány és balsejtelem fogta el, mert attól tartott, hogy szülei nem fognak beegyezni házasságukba. A fiu vigasztalta, azonban a vigasztalásnak nem lett eredménye. A leány nyugtalanodása egyre ijesztebb módon fokozódott, ugyanannyira, hogy idegesség vett rajta erőt.

Nem tudott éjjelenként aludni s az emlékezetes éjjelen is ilyen nyugtalan álmatlanság vett rajta erőt. A fiu, aki az

udvarban lakott észre vette és az udvaron bolyongó leánnyal elhagyta a házat.

A leány ekkor már határozottan kijelentette, hogy balsejtelem nem hagyják nyugodni, ő nem fogja megérni a reggelt, még az éj folyamán öngyilkos lesz. A fiu igyekezte lebeszélni. De mindhiába, a leány kitartott kijelentése mellett. Végre elhatározták, hogy az éjjel Budapestről Debreczenbe érkező vonat alá fognak feküdni. Ezzel az elhatározással mentek ki egészen a csolnakozi tóig. Itt aztán Varga, a ki papucsban volt, panaszkodott, hogy fázik, a leányt reávette, hogy menjenek a vonat érkezéséig valamely közeli szállodába. Így mentek be a Kossuth szállodába. A fiu, a ki még egyszer megkísérelte lebeszélni a leányt az öngyilkosságról, ekkor már kétségbeesett és a édes apjáért küldött. Még a hordár odajárt ez alatt az idő alatt megvallotta Steiner Boriskát, hogy az öngyilkosság végrehajtáshoz vett első eszközt a zsíros szódát magával hozta. A fiu elakarta venni tőle, de a leány az ott levő pohárban feloldotta.

A fiu ismét elővette beszélő tehetőségét és a leányt megakarta akadályozni, a beszélgetés folyamata alatt pedig idegesen várta atyja érkezését.

Egyszerre aztán léptek zaja adta tudtul, hogy Varga Lajos megérkezett. Varga Lajos bizonyosan a szálloda folyosóján kérdezősködhetett, mert a leány megritont és kétségbeesve mondta:

— Ez az apád hangja!

Abban a pillanatban az apa a kilincsre tette a kezét. Varga sietett az ajtóhoz, hogy azt kinyissa. A leány azonban izgalomban, a míg Varga az ágytól az ajtóig ment, felhajtotta a feloldott zsíros szódát. A fiu ezt észre véve nyomban viszszalépett az ágyhoz. A leány csak ennyit tudott még neki mondani.

— Hagytam neked is.

Varga így itta meg aztán a megmaradt marólugot. Közben benyitott Varga Lajos aki már csak a szomorú valót láthatta. Varga Lajos vallomását megerősítik az összes tanúk, sőt még az is beigazolódtást nyert, hogy a házasságba beleegyeztek volna a szülők is. A vizsgálat egyébként tovább folyik.

Színház.

Heti műsor.

Szerda Loute (A)
Csütörtök Hunyadi László (B)
Péntek Postásfiu és huga (C)
Szombat Gül baba.

Loute. A mulatságos estéknek igazán kinagasló előadása lesz a szerdai, a mikor is egy telivér francia bohózat, a szellem, ötlet és komikumnak egész tárháza, Loute bohózat kerül előadásra. A mesemódon kacagató bohózatnak czim szerepét, a társulat kiváló megjelenésű, sikkés és érdekes Almási Lola játssza, a kinek mintha, csak a testére szabták volna a szerzők a darabot. A próbák javában folynak a bohózatból.

Gül baba. Diadalmasan fog bevonulni, szombaton este a színházba Mártos Ferencz és Huszka Jenő nagyszabásu operettje a Gül baba. Ok arra ezt hinni van elég, mert azok a gyönyörű énekszámok, az a pompás, poétikus szöveg, a melyekkel ez az operett rendelkezik, elsőrendű kellekei az igazi sikernek. De ezenfelül káprázatos lesz a kiállítás, a mesevilág varázsa jelenik majd meg a nézők előtt a

bemutatón. Az igazgatóság ugyancsak kitesz magáért, a midőn ezt a gyönyörű operettel méltó módon kiállíttatja.

Hunyadi László. Csütörtökön a magyar dalművek királya Hunyadi László Erkel remekében gyönyörködhetik a színházi közönség. A hatalmas opera próbái már hetek óta tartanak és így csütörtökön ragyogó előadásra van kilátás.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.
Szerkesztőségi ó : d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó
szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

Mit mondott Nyiri ?

Egykor és most.

Nyiri Sándort, mint alezredest 1896-ban a debreczeni 3. honvédgyalogezred parancsnokának nevezték ki. Mikor először tartott szemlét az ezred fölött, megállította lovát az arczél előtt és beszédet intézett hozzájuk.

— Fiam — ugymond — mi ugyszólván most a testvére vagyunk az államnak. A közös hadsereg a dédelgetett gyermek. Ezért hát mutassuk meg, hogy kiképzésben és hazaszeretetben nem állunk a közös hadsereg mögött és ha majdan vérünket kívánja a haza üdve, minden habozás nélkül ontsuk érte . . .

Igy szólt akkor Nyiri alezredes ur. A honvéd fiuk szemébe köny szökött a gyönyörű szavak nyomán. Azt hittük, hogy ha egy új negyvennyolcz jönne, ez a katona velük tart.

Ime, itt a mai nap. Nyiri ur királyi biztos — a nemzet ellen.

— **Személyi hírek.** Csanádi Arthur altábornagy Debreczenből visszautazott állomás helyére. Szávai Gyula jelenleg Fiumében időzik.

— **Képviselőink beszámolója**
A parlamentet tegnap feltűzött szürönyu katonák verték szét, meggyalázva minden ember előtt a parlamentarizmust. A művelt Európa elképedve látja, hogy mi folyik itt Magyarországon. A politikai jócsok vagy nagy javulást, vagy végleges züllést jósolnak. Ma még nem tudjuk, hova fog fejlődni a nemzet sorsa. Egy komoly tény előtt állunk egyelőre, hogy nincs parlamentünk. Képviselőink a szélrózsza minden irányában utnak indultak, és első dolguk választóikat informálni a nagy politikai átalakulásról. Debreczen képviselői *Thaly* Kálmán, *Bakonyi* Samu dr. és *Szabó* Kálmán is informálni fogják választóikat a helyzet átalakulásáról. Beszámolójuk napja még nincs meghatározva, de bizonyos, hogy két héten belül mind a három képviselő nyilatkozni fog a helyzetről. Beszámolójuk egy nagyszabásu népgyűlés keretében fog megtörténni.

— **Újabb főispáni kombináció.** A Szegedi Napló írja: Mivel a hirtelen meglepetés nem mindig alkalom — és czélszerű. de meg mert néha kényelmetlen is, ezáltal jó cleve elárulunk egy minket közletről érdeklő s mint egyesek tudni vélik: pár nap

Elegáns, modern üzlethelyiség azonnal kiadó.
a főutca legjobb pontján

modern nagy kirakatokkal, portáléval
Értekezhetni

Horovitz Zsigmond
papírüzletében
Piac-utca 12. (Stancinger ház.)

mulva nyilvánosságra hozandó meglepetést. Nem egyébről van szó, mint Tóth Pál dr. debreczeni főispánjáról. Tóth Pál dr. ez időszerint főjegyzője és helyettes polgármestere Szegednek. A kétségtelenül magas kitüntetést akkor szolgálta meg, mikor Nagy Mihály installációját buzgó aszisztálásával lehetővé tette. Kristóffy nem feledkezett meg a derék szegedi tisztviselőről s megürülvén ismét a debreczeni főispáni szék, abba Tóth Pált öhajtja beültetni. Tóth Pál dr. a főispániságot, tudomásunk szerint, szívesen vállalja s ki is jelentette, hogy kinevezése esetén nem fog Debreczenben oly csufos kudarcot vallani, mint sajnálatraméltó elődje: Kovács Gusztáv. Ha őt kinevezik, — ugymond — egy csapásra installáltatja magát, ha még oly erővel nyilatkoznék is meg a debreczeni civisek ellenszenvé. A torony alatt sok szóbeszédre ad alkalmat Tóth Pál esetleges kinevezése. A tisztviselők vegyes érzelmeiket árulnak el a főjegyző távozásának eshetőségével szemben. Amint mi itélünk az érzelmeik megnyilatkozásából: Tóth Pál távozása általában örömet okozna a toronyaljai teritóriumon. No hát csak legyen szerencsénk ehhez az alakhoz!

— **Herzeg Ferencz a Csokonai-kör Jókai ünnepén.** A Csokonai-körnek Jókai emlékünnepe elmaradt febr. 18-ról, de a jövő hóban annál fényesebb sikerrel lesz megtartható. A Csokonai-kör elnöksége nevében ugyanis dr. Kardos Albert titkár személyesen felkérte Herczegh Ferenczet, a Petőfi-társaság nagynevű elnökét s fölkerlte a Jókai emlékünnepe való közreműködésre. Herczeg Ferencz, a kit a százados Csokonai ünnep óta a legkellemesebb emlékek fűznek Debreczenhez, a legnagyobb készséggel megígérte, hogy márczius hó folyamán lejön a debreczeni Jókai emlékünnepre és ez alkalommal Jókairól nagyérdű és egészen új életrajzi és irodalomtörténeti adatokat fog felolvasni. Dr. Lampérth Géza is igen szép alkalmi költeményt hoz Jókai dicsőítésére, szóval a Csokonai-kör ismét egy magas színvonalu irodalmi ülésnek néz elébe.

— **Gróf Csáky Zsigmond kormánybiztos.** Debreczenből örökidőre bucsút vesz Csáky Zsigmond gróf csendőrszázados, akit eddig meleg szimpátiával fogadtak minden társaságban. A gróf ur Fejérváry eszköze lett, s meggy Erdély fővárosát Kolozsvárt megrendszabályozni. A magyarok istene ebben a munkájában aligha fogja megsegíteni. Kolozsvárról jelentik: gróf Csáky Zsigmond Kolozsmegye királyi biztosa szerdán reggel az 5 óra 25 perczkor érkező gyorsvonattal két század huszárság kíséretében Kolozsvárra érkezik. Mielőtt a királyi biztos a vonatból kiszáll, a huszárság és a

kirendelt katonaság elfoglalják az indóház előtti térséget. Majd pedig körülfogják a biztos kocsiját és a honvéd laktanyába vonulnak, a hol a biztos állandóan lakni fog. Kolozsváron nagy előkészületeket tesznek gróf Csáky személyi biztonságára és pedig azért, mert a hóstáti magyarok, akik tudvalevőleg a legfélelmetesebb emberek, mindenre el vannak szánva. Csáky azért fog a honvédlaktanyában lakni, mert ha privát házba költözne, azt a tömeg feltétlenül megosztromolná. Gróf Csáky Zsigmond különben ma este a gyorsvonattal megérkezett Debreczenbe Budapestről, a hol Kristóffynál volt. Megérkezésekor a vasutnál egy főhadnagy és hat csendőr várta. Csáky a csendőrlaktanyába hajtatott.

— **Harmadik protestáns estély.** A felső leányiskola harmadik protestáns estélyét márczius hó 4-én, vasárnap este 5 órakor tartja meg. A rendezőségnek ez alkalommal kitűnő fényes műsört sikerült összeállítani. A 8 pontból álló program pár nap alatt megjelenik; előre is közöljük a következőket: Szabó Kata és Konrad Irénke urleányok két zongorán egy nagyszabású zongora darabot adnak elő. Békessy Ilonka urleány pedig egy nagyon kedves melodramát fog szavalni. Ez alkalommal S. Szabó József főiskolai vallás-tanár tart felolvasást. Belépő jegyekre előjegyzést elfogad a Csáthy Ferencz ur könyvkereskedése

— **Tolvaj a szállásadáson.** Kovács József sertéskereskedő, aki Nyiregyháza-ról jött be a debreczeni sertés vásárra és éjjel ékeztet be a vonatról és bement egyik késes-utezai szállodába. Itt már annyian aludtak, hogy csak egy másik utazó emberrel kapott egy ágyat. Mikor lefeküdtek mellénye zsebében 40 korona volt. Reggel azonban már csak hült helye volt pénzének. A meglöpött ember az esetről jelentést tett a rendőrségnek.

— **Egy debreczeni ifju szindarabja.** Pintér Pál a ki tanulmányait Debreczenben végezte, s most Mező-Kászonban egy nagy ipari vállalatnál van alkalmazva „Poétaszív” ezimel darabot írt. Az érdekes színművet Mező-Kászonban Radó Béla szintársulata színre hozta, s a darabnak nagy sikere volt. Az előadáson a szerzőt lelkesen ünnepelték.

— **Pusztítják a temetőfáit.** A Kossuth utcai temető fáit irtják. A városi tanács rendelte ezt így. A közönség e miatt zúgolódik. Hogy a fa kivágások nyugodtan folytathatók legyenek, a rendőrség vezetője intézkedett, hogy kellő számú rendőrlégénység álljon rendelkezésre.

— **Hírek az ipartestületről.** A lakatosok, kutfurók és reszelővágók szakosztálya e hó 21-én, szerdán délután 3 órakor ülést tart az ipartestület kis tanács termében. Az ülésen az előljárósági tag jelölést ejti meg a szakosztály és ipari sérelmek arvoslásával foglalkozik. Az esztergyárosok szakosztálya e hó 22-én esztörtökön délután 3 órakor az előljárósági tag jelölése tárgyában ülést tart az ipartestület kis tanácstermében.

— **Hitközségi tisztujtás.** A debreczeni aut. ort. izraelita hitközség a f. hó 4-én a hitközségi képviselőtestület választásával megnyitotta, f. hó 11-én az előljáróság jelölésével folytatott és végül a f. hó 18-án az előljáróság választásával be-

fejezett hitközségi tisztujtást eddig nem ismert érdeklődéssel eszközölte. Megválasztottak: elnökül Stark Ignác, alnökkül Sreiber Herman, pénztáros Kohn Márton, ellenőr Schwarz Fülöp, egyház gondnokok Jungreis Jakab és Kupfer József; tanácsnokok Friedmann Ábrahám, Kohn Sámuel, Klein Ignác, Péterffy Benő és Stark Márton, képviselőtestületi tagok: Pohn Ede, Etter Márkus Gyémánt Salamon, Kupfer Ignác, Kupfer Jenő, Lindenefeld Ignác, Tafler Ignác, Weinstein Jakab, Weisz Adolf és Wiener Dávid.

— **A osizmadiák szakosztálya** tegnap délután igen népes ülést tartott az ipartestület dísztermében. Az ülésen a múlt év végén megüresedett előljárósági tagok helyére ejtették meg a jelölést. Előljárósági rendes tagul Szabó Józsefet, póttagokul pedig Debreczeni Károlyt és Szabó Sándort jelölte a szakosztály, kiket állásukban majd a márczius hó közepén tartandó közgyűlés fog megerősíteni.

— **A Zion egyleti tagok figyelmébe.** A Zion egyletnek 1906 évre érvényes választása névjegyzéke folyó hó 21. kezdve 8 napon át az egyleti helyiségben (Piacz-u. 63 sz. földszint. Nyitva délután 6—7 óra közt.) közszemlére van kitéve. Miről a t. egyleti tagok azzal értesíttetnek, hogy netáni kihagyás vagy jogosulatlan felvétel iránti felszólamlás jelzett idő elteltéig az elnökségnél, vagy a hivatalos helyiségben benyújthatók. Debreczen, 1906 febr. 20. A választmány.

— **Halálozás.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozást jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: Ozvegy Kiss Györgyné ev. ref. 71 éves.

— **Felülfizetések.** Falk Ármán és Társa kefégyár munkásainak f. hó 15-én saját betegsegélyzője javára tartott táncmulatságon felülfizettek: Falk Ármán és társa 50 korona, Sesztina Lajos, Spitz Testvérek (Zám), 10—10 korona, Hoffmann és Kronovitz, Spitzer Sándor (rad), dr. Spitz Lipót, Weisz Dávid, Papp Ferencz 5—5 kor. Nasch József, Laszk József 4—4 kor. Rosenberg Mór (Losonez), Steiner Henrik 3—3 kor. Schwartz Dezső 2 kor. Nausbaum Herman 1 kor. Mely kegyes adományokért ezuton is hálás köszönetüket fejezik ki Lovass Imre pénztárnok, Pálffy János és Daresy József ellenőrök.

— **Rendőri hírek.** Gyapjas Anna Piacz utca 79, sz. a. lakó cseléd tegnap éjjel ruhástól feküdt le. Mig aludt, ezalatt az idő alatt valaki bentjárt a konyhába és ruhája zsebéből 18 korona készpént kilopott. — Molnár Márton pesti utca 7. sz. alatti lakos elment egyik ismerőséhez aludni. Jobb kedve volt, mint rendes szokott és onnak mélyen elaludt. Ezt az időt eddig ismeretlen tettes felhasználta és 6 korona készpénzt kilopta. — Böszörményi Gábort tegnap éjjel bekisérték a rendőrségi bünygyi osztályra, mert a Kossuth utcai temetőből fát lopott. — Borsy Lajos Teleki utca 3. sz. a. lakos kereskedő már régebben észrevette, hogy asztala fiókjából értéktárgyak és pénzümmek vesznek el. Eddig 14 korona elveszését állapított meg. A rendőrség e tolvajlások ügyében a vizsgálatot megindította. Aszódy Mór a boltjából ellopott áruk tárgyában a rendőrséghez intézett panaszát visszavonta.

— **Uj tanfolyamok a nyelviskolában.** Mr. M. Rose nyelviskolájában márczius hó 1-ével kezdődnek a nyári tanfolyamok. Mint az elmúlt idényben, úgy lesznek most is kezdő, haladó és felsőbb tanfolyamok a német, francia és angol nyelvekből. A kezdő tanfolyamok

Építkezés miatt teljesen feloszlik

Mentze Henrik
ujdonságok áruháza
Piacz- és Szt-Anna-utca sarkán.

A raktáron lévő áruk beszerzési áron alul
adatnak el.

este 7-9 órákor és d. u. 2-3. A társalgó tanfolyamok (matinéés de conversation) hölgyek számára d. e. 10-12 között. — Urak számára d. u. 5-7 és este 8-10 között fognak tartatni. Jelentkezni már most naponta d. e. 11 órától.

— **A Korona Takaré- és Hitel-szövetkezet** értesíti t. tagjait, hogy az első évtársulati betéteket folyó hó 22-től kezdve a délelőtti órákban fizeti ki.

— **A „Központi Bank“-nál** gyakornok fölvetetik.

— **A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet** (Piacz u. 83.) megkezdte a lejárt VI. évtársulatának visszafizetését. A kifizetések naponként a hivatalos órák alatt történnek.

— **Fejfájás.** Ideges fejfájás és nátha ellen „Antidol“ a legjobb gyógyszer. A szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyéren eldörzsölve s használati utasítás szerint belélegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdezze ismerőseit, hogy használta-e már az „Antidol“-t? mely nagyszerű hatásáért arany éremmel lett kitüntetve a Párisi egészségügyi, Londoui, Berlieni és Brüsseli kiállításokon. Egy üveg ára 1 korona 20 fillér és 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható mindenütt.

— **Feloszlik Mentze Henrik áruháza Piacz- és Szent-Anna-utcza sarkán.**

A képviselőház nem tart ülést.

A pártok értekezlete.

A vicekirály Bécsben.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, február 20.

A fővárosban még mindegyre izgatott a hangulat. A függetlenségi párt ma este értekezletet tartott Kossuth Ferencz elnöklete alatt, a melyen megállapítottak egy határozatot a többi pártokkal való tudomásulvétel céljából. E javaslat értelmében az összes pártok egyhangulag kimondták, hogy a szerdára összehívott képviselőházi ülést nem tartják meg.

A képviselőházat ma is nagyszámú katonaság tartja megszállva. Lovas rendőrök, huszárok, gyalogosok vették körül a parlamentet, a hova ma már egy néhány tisztviselőt és újságírókat beoaszottak.

Nyiry Sándor, a vicekirály, hirszerint holnap, szerdán Bécsbe utazik. Vele megy Fejérváry Géza is.

A vice király esütörtökön az osztrák császárhoz meg kihallgatásra és jelentést tesz neki, hogy hűen teljesítette a parancsát. Egyben lemond a vice királyi megbízatásról vagyis visszaadja kinevezését, mert a működése véget ért, Fejérváry hosszas jelentést küldött tegnap a kabinet irodának.

Az ellenzék vezérei ma Justh Gyula lakásán tartottak értekezletet és tanácskoztak a további teendőkről.

A Reichsrathban ma Schönerer képviselő benyújtott egy indítványt, a mely szerint a Reichsrat írjon fel a császárhoz hogy Magyarország elrabolt alkotmányát adja vissza.

Hírlik, hogy a kabinet irodából ma irás érkezett Fejérvárynak, aki ennek következtében darabant társaival és néhány magas rangot viselő katonai tiszttel tanácskozást folytatott a miniszterelnökségen. Hozzá konferencia volt a rendőrségen is.

Gautsch miniszterelnök — mint Bécs-

ből jelentik — ma válaszolt Reichsrathban azokra a támadásokra, a melyet néhány képviselő a magyar eseményekkel kapcsolatosan ellene intézett. Gautsch fontos kijelentést tett és pedig arról, hogy felségjogot súlyosan érintette a koalíció, de különben is szilárd elhatározásából a király egyáltalán semmit sem hajlandó engedni a jövőre nézve sem.

Érdekes, hogy a külföld sajtója milyen rokonszenvvel viseltetik a magyarországi helyzet iránt. A francia lapok kiétel nélkül a legmelegebb hangon irnak és igen elítélik a történeteket. Csupán egy bécsi újság az ismeretes pimasz hangnemben emlékezik meg a feloszlatastról és örömmel üdvözlözi az uralkodót, hogy végre érvényt szerezzen jogainak.

Apponyi nyilatkozott a Zeit munkatársa előtt és azt hiszi, hogy ez a gyalázatos eljárás csak hasznára volt az országnak.

TÁVIRATOK

A megrendelt bizalom.

Budapest, feb. 20. A kormány néhány haszontalan vigéce az országban házal mostanában és pénzen gyűjti az embereket, mint egyes helyek „küldöttségeit.“ Szédett vetett népség jelentkezett ma is Fejérvárynál tisztelgésre. Lugos, Nagyszében, Brassó, Jolsva stb. helyekről jöttek az 50 koronáért felszerelt bizalmisták és szónokuk azzal siránkozott Fejérváry előtt, hogy sivár a gazdasági helyzet. Fejérváry elég vakmerő volt azt kijelenteni, hogy a koalíció politikája is sivár és emiatt minden sivár az országban.

A szerb vámháboru.

Belgrád, feb. 20. A kormány ma tanácskozást folytatott és elhatározta, hogy a megszakadt vám szerződés tárgyalását a bolgár kormánnyal való esetleges megállapodás esetén folytatni fogja.

Elesapott árvaszéki tiszt kar.

Kassa, feb. 20. Abaujtona vármegye székházán ma tsmét esendőrök jelentek meg, akik a megyei árvaszék tisztviselőit a hivatalból kivezetették. A tömeg, amely a megyeház előtt összegyűlt lelkes ová czióban részesítette a felfüggesztett tisztviselőket. A esendőrség akkor a tüntető közönséget bár rendezavarást nem csinált szétkergette. Kassán a hangulat komoly. Az elesapott tisztviselők helyét összeszedett horba foglalta el.

Benitzky Ferencz bucsuja.

Budapest, febr. 20. Pestvármegye székházánál ma Benitzky alispán összegyűjtötte a megyei tisztviselőket és elbucszott tőlük, mert legközelebb el hagyja állását. Ennek hatása alatt több nyugdíj jogosult tisztviselő beadta nyugdíjaztatása iránti kórvényét. Ez alatt a kormány alatt tovább szolgálni nem akarnak.

Csábitás más vallásra.

Szathmár, febr. 20. A vármegyében orosz születésű ügynökök jának, a kik a gör. katolikus hitű lakosságot a görög keleti vallásra csábitják.

A sajtó védelme.

Budapest, február 20. Az „Otthon kör“ Rákosi Jenő elnöklete alatt ülést tartott, a melyen határozati javaslatot fogadtak el arra nézve, hogy az esetleg abszolutisztikus intézkedésekkel szemben hogy viselkedjenek. A gyűlésen a vidéki újságok képviselői is megjelentek.

Rudnay — kir. biztos.

Budapest, február 20. A hivatalos lap holnapi száma közli, hogy Rudnay Béla főkapitányt a király Budapest székesfőváros és Pestmegye királyi biztosává nevezte ki.

Háborus hírek.

Budapest, febr. 20. Párisból jelentik, hogy az algeczirási konferencián komoly konfliktus keletkezett Francia ország és Német ország között, Francia ország már utasítást adott algeczirási megbízottjának, hogy a németországi követtel ne tárgyaljon. Azt hiszik, hogy háboru fog kitörni e konfliktus következtében a két ország között.

Közzgazdaság.

Terményfőzsde.

Schwarz E. Debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1906. február 20.

Készáru tartott, határidők szilárdultak.

1906. októberi buza	16 78.—80
1906. áprilisi buza	16 84.—86
októberi roza	—
1906. áprilisi roza	13 70 —72
októberi zab	15 12 —16
1906. áprilisi zab	13 94.—96
1906. májusi tengeri	14 10 —12
1905. júli	—
1905. aug.	—
szeptemberi	—
1906 szeptemberi repce	—

Törvénykezés.

Megszűnt petíció. Somogyi Aladárnak, a törökszentmiklósi követnek külföldi esete volt amióta képviselő, Petíciókkal támadták meg s mandátumát és most a mikor már igazolt képviselő lett. feloszlatták a házat, A kuria a legfőbb bíróság mára tüzte ki a petíció tárgyalását. Természetesen mindenféle kíváncsian várták, hogy milyen álláspontja lesz a bíróságnak a feloszlata kérdésében. Erre azonban nem került sor, mert a kuria döntő határozatot nem hozott. Ellenben a törvény alapján megszüntette az eljárást. Sebestyén elnök nagy esőndben enuneciálta a határozatot. Az országgyűlés bekövetkezett feloszlata folytán az 1899. évi XV. törvényzikk 54. szakasza kizárja, hogy a jelen ügyben tárgyalás tartassék. A Kuria megszünteti az eljárást. Mivel tegnap megtörtént a feloszlata, a tárgyalásnak már a határnapja is hatályon kívül helyezendő lett volna, de erre, tegnap déltől ma reggelig, nem volt fizikai ideje a bíróságnak. A feleknek ezt tudomásul kellett venniük s ezután még csak az eljárás költségei tekintetében nyilatkozhattak.

Fegyver a gyermek kezében.

Sok szerencsétlenségnek volt már okozója a fegyverrel való gondatlan bánásmád. Ma is egy fiatal tónoncz gyerek állott a törvényszék előtt, hogy gondatlanságból okozott súlyos testisértesvétsége miatt elvegye büntetését. — A mult év augusztus 17-ikén Bulátkó Mihály hajduböszörményi szabó tanoncz egy kis revolvert mutogatott az utcán pajtásainak, melyről nem tudta, hogy meg van töltve. Tuncsák László kereskedő tanoncz közelebből akarva megtekinteni a puffogó jószágot és elkérte a Bu-

1906/96 4-5-6 old

Viepesülötöl

1906. február 21.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

7

látótól. Ez azonban oly ügyetlenül nyuj-
totta át, neki, hogy a forgatás következtében
elsült a kis revolver és ellőtte Tunesák
jobb kezének egyik ujját. A törvényszék
ezen vigyázatlanágáért ma vonta felelős-
ségre Bulátkó Mihályt és dr. Oláh Miklós
bíró elnöklete alatt a gondatlan tanonczot
20 kor. fő és 10 korona mellékbüntetésre
ítélte. Az ítélet jogerős.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Franczia batiszt

minden színben.

**Selymek, Messaline,
Tafft, Calipsó,
Cristaline.**

Készalkalmiruhák.

Óriási választék.

A hölgyközönség figyelmébe!

Az a szives pártolás, melyet a nagy-
érdemű hölgyközönség részéről már 10 év
óta tapasztalni szerencsém van, arra ser-
kentett hogy az eddig is minden igényt
kielégítő

derékfűző (mieder) üzletemet

megnagyobbítottam. Most, midőn annak
megtörténetét tisztelettel tudatom, egyide-
jűleg jelezni bátorodom, hogy mieder-
üzletemet dusan felszereltem, kész árukat
raktáron nagy választékan tartok, továbbá
mindenfélé

dívatos reform és csipő-fűzőket

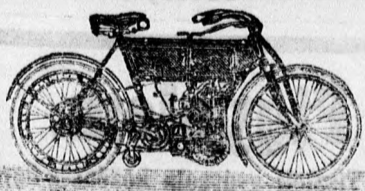
pedig bármily kivitelben, rövid pár nap
alatt a legpontosabban elkészíték.

A nagyérdemű hölgyközönség támo-
gatását továbbra is kérem.

Maradok tisztelettel

Özv. Fodor Józsefné,

Piacz-u. 40., a Hungária-kávéházzal
szemben. Báró Josinezy-ház.

Értesítjük a kerékpározó közön-
séget és t. vevőinket, hogy javító
műhelyünkben a tavaszi idényre a

kerékpárok javítását

és előigazítását már megkezdjük.
Ajánlatos tehát hogy kerékpár
javítását ideje korán eszköztesse,
mely a nálunk megszokott olcsó árban
jótállás mellett elvállaltatik.

Tisztelettel

Rosenberg és Hammer

kerékpár üzlete

Debreczen, Piacz-u 8. sz. Kereskedelmi
palotában.

Kanári

világhírű énekesek.

Eredeti Seifert vér, remek mély és siró hanggal,
urhanggal és du-fütytel, hosszú, változatos
előadással a 8, 10, 12. nőtény 3 K, kiállítási
madarak 16, 18 és 20 kor. Küldés utánvétellel.

A. BREZINA, kanári nagy tenyésztő,
Olmütz 26. sz. Valóban szolid kiszolgálás. Min-
denki megvan elégedve, ezer előismerő irat.

A legtokéletesebb világhírű

Odeon-gramofon

a leglisztább hangú beszélő-
gép kapható jutányos árban

Wolfram Ferenc

óra, ékszer- és látszer üzletében
Egyházter 3. A nagytemplom jobboldalán.

Lemez a legszeb
ujdonság felvéte-
lekkel dus raktáron.

Beszélőgépek

szakszerű javítása
elvéllaltatik.

Farsangi idényre

dívatos batisztok 35 kr. Francia
batiszt 40 kr. Francia selyem
batiszt 50 kr. Fehér és crém szö-
vet 60 kr. Selyem sálak 1.20-tól.
Delinek minden színben 30 kr.
Francia delin 60 kr. Férfi ing
sima és hajtásos 1.20 kr.-tól.
Francia szabásu lábravaló 90
kr.-tól, női, fiu és leány fehér-
nemű, leány ruhácska szövet és
parchettek, kötények minden szín-
ben és minőségben dus választék-
ban. És itt sok nem sorolt áruk
tetemesen leszállított árban áru-
sittatnak el.

Doszpoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Uj kárpitos és paplanos műhely.

Értesitem a nagyérdemű közön-
séget, hogy **Tizenháromváros-utca**
31. sz. alatt egy teljesen modern

kárpitos és paplanos műhelyt

rendeztem he, ahol minden e szak-
mába vágó munkát szakszerűen és
olcsón vállalok.

Tisztelettel

Schwarz Sámuel

Tizenhárom-város-utca 31. sz.

Tanuló főlvétetik.

Az Alföldi takarékpénztár DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

Takarékpénztári könyvecskékre és Cho-
quoszámlára.

Kölcsönöket nyujt

váltókra, kötelezvényekre, és folyó-
számlákra a legelőnyösebb kamatláb
mellett.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra s más ingatlanokra.

Tőzsdei megbízások

értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök

vállalkozóknak, bérlőknek és hivatalno-
koknak.

Kölcsönök

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, zálog-
levelekre, valamint vidéki pénzüintézetek
részvényeire.

Értékpapírok,

ércpénzek és külföldi bankjegyek be-
váltása és eladása.

Hitelrészes

csoportbeli váltók leszámítolása egye-
temleges felelősség mellett.

Kölcsönöket ad

nyugdíjképes köztisztviselőknök 10, 15
és 20 évi törlesztésre.

Beraktároz

árakat és terményt saját raktáraiba és
azokra előleget is nyujt.

Mindennemű felvilágosítással szí-
vesen szolgál

az intézet ügyvezetője.

Nincs többé sertésvész!

Sertéspor (törvényesen védve és miniszterileg segélyezve) óvszer,
korszakalkotó geniális találmány a gazdaközönség részére. A ki
ezt használja és az utasítást pontosan betartja, sertése a legvé-
szesebb időben sem hullhat el, mert hogy ez nem üres reklám,
ezennel kötelezem magam igazolásra minden elhullott sertés becs-
árát károsultnak készpénzben visszafizetni, ha az utasítás betar-
tása mellett ezen porral lett a sertés kezelve. 1 doboz 2 korona.
Matild crém, Matild arczenőcs, Matild szappan, arczpor,
szépitőszerek. Kapható: mindenütt. Főraktár: Török J. Budapest.
Helyben Tóth Béla gyógyszerésznél szemben a Bikával.

KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

vegyi és cosmeticai készítmények műlaboratoriuma. Laboratoire
cosmetique Matilde (Alapított a hasonlónevű párizsi laboratorium
mintájára 1895-ben Budapesten.)

Hajdusárvaton, Debreczen mellett, Kossuth-u.

Direct hozzám intézet 6 koronás postai rendelések bérmentve.

Még csak 7 napig. Az üzlet teljes felosztása végett

lehet ezen mélyen leszállított árakban vásárolni.

Mert itt hagyom Debreczent megyek Aradra.

Rumburgi vászon uri nadrágra frt. 3.85 4.45. Teljes vég Király vászon női fehérneműre vékony szálú frt. 5.80 6.65 Czégem különlegessége 50 rőtös rumburgi minden czélra alkalmas frt. 7.95 9.— Teljes vég szintartó kanavász kitűnő minta frt. 3.90 9.— Teljes vég Schroll kitűnő minőség frt. 4.85. Teljes vég Schroll, jobb minőség frt. 5.25. Teljes vég Schroll, egész finom minőség frt. 6.65. 6 személyes czérna damast étkező teríték abrosz és szallvéta frt. 1.85 2.45. 12 személyes czérna damast étkező teríték abrosz és szallvéta frt. 5.— 6.35. 6 személyes szebbnél szebb czérna damast kávé teríték, abrosz és 6 szallvéta frt. 1.35 1.66. 6 db. czérna damast óriási tö.ülköző frt. 1.44. Selyem klott paplan, vattás frt. 2.95. Uri fehérneműekre: R. R. 5 rétű uri gallér darabja 10 kr. Tartós uri ing, sima, divatos 98 kr. D. D. Schiffon uri ing, sima, redős, vagy piké mellű frt. 1.12. R. R. Schiffon uri ing, sima, redős, vagy piké mellű frt. 1.32 R. R. Schiffon diszes háló ing frt. 1.13 Uri eserayó frt. 1.25 Mindenki vegyen nyersselyem elegáns ernyőt, most frt. 1.65.

Különös figyelmet érdemel, bámulatos, szép divatos és elegáns ruha blous és costüme szövetek minden elfogadható árért.

Hegedűs Armin Debreczen, Piacz-utca 19., Bika szálloda melletti Ranunkel ház.
Berendezés eladó. Üzlet helyiség kiadó.

Apró hirdetések.

1) szög 40 fillér, azontal minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszholókat csatolni.

A legjobb minőségű konyhakerti, melegágyi és virágmagvak Kontsek Géza nagykereskedésében kaphatók Debreczen, Kosuth-utca. Nagy képes magárjegyzék megjelent.

Garai-utca 14-ik számú ház eladó legforgalmasabb részén. Ertekezhetni lehet a tulajdonosnál.

Megnyit az új butor raktár Hatvan-u. 2. sz. a. Kaiser Salamon heti vagy havi részletűzletében, hol legszébb kivitelben kaphatók fa- és vasbutorok, vászon-, kőművek, férfi-, női- és gyermekruhák, szőnyeg-, ág- és asztalterítők, csipke- és szövettűgöngyök, férfi- és női divatelmék stb. legelőnyösebb havi vagy heti részletekben. Készpénzvásárlásnál 15 százalékos engedmény.

Egy szobaseprű 15⁴kr. 1 kg. szilva 16 kr. 1 kg. teasütemény 75 kr. naponta friss vaj kapható Glück Izidor fűszer és csemege üzletében Péterfia-u.

Egy pénzbeszedői és két utazó ügynöki állás betöltésére megfelelő óvadék képes emberek felvételnek Schweitzer Testvérek cégnél Debreczen.

A legjobb kopir könyvek (Heller szabadelom) kizárólag Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 42. sz. a. kaphatók.

Különbejárata, csinosan butorozott szoba kiadó Széchenyi-u. 27.

Szálloda és vendéglőnek alkalmas ház, melyben korlátlan italmérés van, 10 vendégszoba, táncsterem, tekepálya, nyári mulató-alakítható, továbbá vas- fűszer-üzlet és dohánykiszárda 6—12 évre bérbeadó. Boross, Hatvan- és Pesti-u. sarok. (kiszárártéri vasutállomásnál.)

Házilag készített borezetfeladó Piacz-utca 42. hátul az emeleten.

Ha nyomtatványt rendel kérdezze meg előbb az árakat a gőzerőre berendezett Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdában Piacz-u. 49.

Kiszolgáló leányunk trafikba, pékboltba vagy más üzletbe ajánlközik. Címe: Tóth Agnes Erőmihályfalva.

1906. Farsangi idényre ajánljuk

a legdivatosabb béli kelméinket. 120. cm. széles fehér és színes francia batiztokat. Selymek: Christalin, Radium, Pongnette, Taft-messaline, Lyonaise divatos béli színekben.

Egyes beosztott, félig kész, himzett-batizt és csipkével díszített selyem ruhák 20 koronától feljebb. Selyem és csipke sálak, legyezők, béli keztyűk, fehér és színes áttört harisnyák, nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECZEN, Rózsa-tér.

Vászon, divat és szőnyegáruház.

Halóságilag engedélyezett

Végkiárulás.

Raktáron lévő összes

üveg és porcellán-árak

míg a készlet tart

minden elfogadható árban

kiárusíthatnak.

Menyasszonyi és alkalmi díszajándéktárgyak, porcellán ét és kávé készletek, színes üveg, viz-, sör-, bor- és pálinkás készletek stb.

Üvegezési és képkeretezési vállalatomat továbbra is fenntartom.

Tisztelettel

Blattner Gyula

Piacz-utca 42. sz., Lamprecht-palota.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

Hirdetmény.

A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tudomására hozza az ev. ref. egyház tagjainak, hogy az egyházi adó és közalapi járulék a folyó 1906 évre kivettelt, s az adókirovési munkálat az ev. ref. egyház számvevői hivatalában (Egyháztér 17. szám alatt) közszemlére kitétetett, hol a hivatalos órák alatt folyó évi február hó 14 ik napjának délelőtti 9 órájától ugyancsak ez évi február hó 22 ik napjának délutáni 5 órájáig bezárólag bárki által megtekinthető.

Felhívtnak ennél fogva ev. ref. Egyházunk tagjai, hogy ezen adókirovési munkálatot a kitétt helyen és idő alatt tekintésük meg, s a ki a kivételt netalán helytelennek találja, s annak helyesbitésére bármi oknál fogva jogot formál: ez iránti felszólamlását az egyházi törvények 251 §-a értelmében a mondott idő alatt az ev. ref. Egyház számvevői hivatalánál akár szóval, akár írásban megteheti, s annyiival inkább meg is tege, mert későbbben tett felszólamlásnak hely nem adatik.

Kelt Debreczenben, az ev. ref. Egyház presbyteriumának 1906. évi február hó 11-ik napján tartott gyűléséből

A debreczeni ev. ref. Egyház Presbyteriuma.

Figyelem.

Tisztelt gyászoló közönség figyelmébe ajánljuk hogy halottjuk részére addig ne vásároljanak

temetkezési cikkek

ne rendeztessenek temetéseket míg az évek óta fennálló, jóhírnévnek örvendő Bihari Károlyné és Rácz György

temetkezési intézetében

Piacz-utca, Kistemplombazár

az olcsó árakról és a rendkívül pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról meggyőződést nem szereznek.